

- בא אצלי שק, היועץ השני בשגרירותנו בלונדון. בא ל"אזן" הערכתי לאילת, אמנט בסדר החוץ לא אותביס' אוהו, טיעונו לא מחקבל, כי הוא מטיף להם ציוניות ואינו מסביר מדוע זה יועיל לאנגליה. אולם הוא מקובל על הצבור היחורי, מקמילן מעריך אוהו וגם ביימסקל.
- בערב הייתי אצל גולדה לברר יחסה לשגרירות בלונדון.
- בכנסת הצעתי שני חוקי שרות המדינה: מינוי מקיזים וסיוג פעולות מקיזים (פעולה מפלגתית והחרמה).

26.11.58, יום ד'

בר-יהודה החרתה על חליפת המכתבים בין נכון והרב נסים. ודרש "בדחימות" ישיבת ועדת השלושה, (ליוזן, הוא ואני) נתתי לו העובדות כפי שהן, בכחב, והודעתי שישבה אוכל לקיים רק סחר או ביום ו'.

- באו אצלי אשכול וגיורא. אשכול מחאונן עלי שבדברי בכפר הירוק הדגשתי רק מציאות הבוט. לדעתי חוששים לטטה דייך שיעשה הפכה צבאית. מי חושש? לבון, זיאמה ועוד, לא האמנתי למשטע אזני. הסברתי לו האבסורד שברעיון זה. גם אילו נמצא פישאן שינסה לעשות זאת - לא צהל יעמוד לרשותו. בררנו כמה הסחיים המסיבה בכפר הירוק? הגענו לידי טסקנה שיש לרחותה לשבוע

ימים, ולהכין בינתיים הצעה על מטה בחירות שיחזק על כולם, ובו ישתתף אלמוגי, ולדרוש מחברים להמסיק הטיטול במועמדות לכנסת ויממשלה עד בוא הזמן הנכון. החלטנו שבישיבת חברינו אח"צ נברר שאלה זו.

- בא אצלי ש. דיין. עומד להוציא שניה ספרו ספרם לפני כעשרים שנה על "בימי חזון ומצור" וביקש ממני לדעת אם נפגשנו כימי המלחמה עם רומין בקושטא ואיך באנו לאמריקה וכיצד נוסבה א"ה. אכרחי לו כי בואו של רומין לקושטא (או גלוחו לקושטא) בא אחרי גרושנו מהארץ. אני באתי לקושטא בשנת 1912, לאחר שתחילה נסעתי לסלוניקי ולסוד תרכיה ומשפטים, ואחרי כיבוש סלוניקי ע"י היוונים עברתי לקושטא. בתחילת אבגוסט 1914, בגמר הלימודים שבתי לירושלים, ובדרך שמענו על רצח זורט, האולטימטום לסרביה והתפרצות המלחמה. האניה הרוסית שבה נסענו נצטווה לכבות אורות (כי באמסטרדם חנו שחי אניות מלחמה ברמניה: גבן וברסלו) וללכת לקהיר. אתנו היו כשלוש מאות עולים וגם פניהם מוערות ליצו. האניה הרוסית נהארה באלכסנדריה, ובקושי מצאנו אנית משא פרסיה נוסעת לקושטא ובה חזרנו ליפו, אבל לא חורשינו לרדת, כי אסור לנסוע באנית משא. נשלחו סלגרמות לקושטא לחטיב רשיון (נעזרנו בקושטא בשגריר האמריקני, מורגנטו, אביו של הנכרי מורגנטו), כשהרשיון לא בא - המליצה האניה לבירות; בינתיים נתקבל הרשיון, והעולים רצו לרדת לבירות ולנסוע משם ליפו - אבל השלטונות סענו כי הרשיון ניתן רק ליפו ולא לבירות, ורב-החובל סרב לחוב ליפו בטענה שלא יסמיק לו הטחט להגיע לקושטא. בקושי אסמו יהודי בירות כסף מסמיק לשחד את רב החובל והוא חזר ליפו - וירדנו.

זו היתה האניה האחרונה שהגיעה לארץ עד סוף מלחמת העולם השנייה.
תרכיב נכנסה כעבור זמן למלחמה על צדה של גרמניה, ורוב יהודי א"י היו
נתינים רוסיים, יסדנו ועד להחזרתנו (ענחבי, ילין, הרב הראשי פנוז"ל
כמדומני ועוד) ושנינו - בן צבי ואני - סידענו תרכיב עסקנו במלאכה זו.
בס הצעהנו למפקד התרכיב זכי כיי להקים גדוד יהודי לשמור ולהגן על ירושלים,
והוא הסכים, וחברינו בכפלה - בהוסס גם ברנר, התנדבו, וכבר התחלנו
באמונים. אבל מקודה מבמאל טשה בדמשק ביטלה הרשיון. במאל פאשא התנגד לכל
תנועה לאומית, ערבית ויהודית, והוציא הוראה שכל ציוני ומי שיש אצלו
בוליק"ר הוג בוגד. אני ובן צבי נחקרנו ע"י חטן-כיי, לבסוף נאסרנו ובמאל
גור עלינו בלות "על סנת לא לשוב לעולם". נשלחנו באניה לאכלכסנדריה - ושוב
נאסרנו בנתינים אויבים (עוהמנים). בעזרת הקונסול האמריקני שוחרנו, ונסענו
לארה"ב - כעבור 3 שנים חזרנו בלגיון העברי.

במצרים נמננו עם הגדוד שבא מא"י. הגיע לידי ספר לעבודה ובו מאמר
של ברל. קראתיו - וראיתי שאנו חמימי דעה בכל. הלכתי ליבנאלי ואמרתי לוי
טדוע לא נתאחד. אמר לי: נלך שנינו לברל. הלכנו ואמרתי לברל אותו דבא.
גם ברל הסכים - אט לא במהירות כזו של יבנאלי. הוסכם לסדר פגישה מצומצמת
מחשבים של חברי המה"צ שהתנדבו לגדוד, בניגוד להחלטת מפלגתם, מהבלחי
מפלגתיים ופועלי ציון. המגישה הראשונה נדמה לי נחקיימה באחלו של שקולניץ
וסברדלוב - חכרי המה"צ. פתחתי, היה וויכוח טוב, והוחלט על אטמה מפטבים.
הרציתי על האחוז - חסך בי ברל, והדבר נקלט. מדובר סיני הגיע הדבר לארץ -

והנעדרה חסיסה. כשקיבלנו חומש ללכת ארצה - נמגשתי עם שפרינצק, וכש
שעות דנתי אתו על איחוד. לאחר שסתרתי כל טענותיו (כאילו פוע"צ
אידישיסטיס וכדומה) אמר בסוף לנו יש סגנון אחד משלכם, ואנו רוצים
לשמור על סגנונו (או נוסחנו). נסתחמו טענותי... אבל בארץ היתה חסיסה.
כשהגדודים חזרו ארצה - נקראה ועידה כללית חקלאית (עד אז התקיימו שלוש
הסתדרויות חקלאיות - ביהודה, בשומרון ובגליל) וברל הרצה על האיחוד.
השאר כחוב בקובץ "אחדות העבודה" יפו תרעס.

שיין ביקש כמנו הספר - אמרתי לו כי הוא בח"א בסמריה שלי, ואם
יבוא לח"א מחר אחן לו.

- בארבע ישיבת חברינו. דנו איך לסיים השיחה בכפר הירוק - לתת בסוי
לליכוד חסנימי. הוצעה הצעה שהמסיבה חבחר מסה בחירות, וחטלנו על גולדה,
אשכול, זיאמה וגיורא להכין הצעה שתוגש ביום ו' למזכירות.

ירדתי בערב לח"א.

27.11.58, יום ה'

